

FOR
Freedom
AND
Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 146

CLEVELAND 8, O., TUESDAY MORNING, JULY 27, 1948

LETO L. — VOL. L.

VESTI IZ SLOVENIJE

IZ LEPOGLAVE POBEG-NIL. — V Lepoglavu je zaprt, kot znano, zagrebški nadškof Stepina, ki je bil obsojen na 16 let ječe. Tam je bil zaprt tudi hrvaški pisatelj Edvard Oblak. Odsedeti bi moral 10 let, pa se mu je posrečilo pobegniti. Ta pisatelj v pesniških besedah opisuje razmere v Jugoslaviji.

On pravi, med drugim, da 5-000 bivših kazencev in zločin-cev vseh vrst danes strahuje 15 milijonov ljudi v Jugoslaviji. Prišli so z nasiljem na visoke položaje in sedaj s pomočjo obo-roženih komunističnih 300.000 pristavev delajo, kar hočejo. Pravica ne obstoji več. Sodišča sodijo kakor ukazuje vlada. Kmet izgublja svojo samostoj-nost in je na poti podržavljenj, kakor so bili podržavljeni obrt-niki, trgovci, industrijci. Dela-vec je izkoriščen in popoln su-žen. Ljudstvo stavi vse nade na

pomoč od zunaj. Vsi so kot du-še v vich ki si same ne morejo pomagati.

V SPLITU OBSOJENI DUHOVNIKI. — V svetem pismu nekje je rečeno, da hodi hudobni duh okrog in ne najde miru. Tako nekako je z jugoslovanskim komunistom. Tri leta in še čez je neomejen gospodar dežel, pa se ne more umiriti. Naprej in naprej išče, kje bi se koga našel, da ga obksodi. Zgodovina parti-zanstva se bo pisala po obsodbah in spet obsodbah. V Splitu v Dal-maciji so bili sredi maja obsoje-ni sledeči duhovniki: Dr. Urban Krizomali iz Trogira na sedem let, katehet Pavlinovič Ivan na pet let Kanonik Josip Batosič na 3 leta. Z njimi vred so bili ob-sojeni uradnik Jerko Bonefačić na 5 let, Mladen Žnidarič na 3 leta in Ivan Baras na 2 leti. Vsi so bili obsojeni radi Hrvaške

(Dalje na 3. strani)

Francoska krščanska demokratska stranka

Paris. — Francoska krščan-sko demokratska stranka je imela svoj letni kongres v Tou-lous. Kongres je v resolucijah ponovno povdaril ostro stališče stranke proti komunizmu. Ob-sodil je pa kongres takozvano "prazno protikomunistično sta-lišče." Resolucija pravi: Samo govoriti proti komunizmu in na-stopati proti tej politični orga-nizaciji je škodljivo. Taka vse-binsko prazna politika more le povečati nevarnost komunizma in prepustiti njegovemu vplivu siromašne socialne sloje. Ne-obhodno potrebno je v vsem življenju uveljavljati ekonoms-ke in socialne pravice, to pa zahteva veliko delavnost svo-bodnega delavstva, njegovo mo-čno organizacijo in uveljavlja-nje v stanovskih in političnih zbornicah. Tako organizirano delavstvo bo najbolje čuvalo demokratske svoboščine in va-rovalo domovino pred vsemi ne-varnostmi totalitarizma.

Streljanje ob tržaški meji

Trst. — Jugoslovanski vojaki so na meji streljali na dva civilna policista. Nihče ni bil ranjen in incident je ostal nepojasnen.

Tri na dan

Tiste smeti, ki nam jih je vr-gel obihski guverner Herbert, ko nam je odpustil pri prodajnem davku za prvih 40 centov, naj si zatakne za klobuk, pravijo. Vzprico ogromnega denarja v državnih blagajni, bi lahko več dal, kar mu bodo povedali 2. no-veembra pri volitvah.

Kakšen predsednik bi bil Wallace

Kakšen predsednik bi bil Wal-lace, lahko vemo iz tega, kako je skrbel za narod, ko je kot po-ljedelski tajnik ukazal pobijati mlade pujske in jih rabiti za gnoj ter ukazal farmarjem pod-orati pšenico, da je moral dela-vec drago plačevati za svinjino in moko. S tem je umetno vzdr-ževal visoke cene. Danes pa vpi-je: cene dol!

Wallace je izpeljal iz demo-kratske stranke komuniste, so-potnike in take, ki so se imeno-vali "Rooseveltovi demokrati." Tudi če demokratska stranka izgubi predsednika, pa je lahko ponosna da nima v sebi več plev.

Dewey za odločno zunanjo politiko

Pawling, N. Y. — Guverner Thomas Dewey, republikanski kandidat za predsednika, je dal svojo prvo izjavo o zunanji po-litiki odkar je nominiran: "Da ohranimo mir, moramo biti trdni v vseh bistvenih stvar-eh, popustljivi v nebitnih in neprestano na višku v vsaki po-drobnosti. Mi republikanci bo-mo skušali, da bomo te lastnosti uvedli v vodstvo naše zunanje politike. Berlinska situacija je kritična v precejšnji meri radi tega, ker se je zanemarjalo te principe. Naši zastopniki v Lon-donu, na Yalti in v Potsdamu so se zanašali na predpostavke bolj kot na meddržane dogovore, ko so določali naše pravo v Berlinu. Toda k sreči so naše pravice pot-rjene po dosedanjih uporabah, vsestranskih sprejemnih in pa najnavadnejša pamet govori za-nje. Ne bomo dopustili, da bi nas naše domače nasprotovanje hotilo pri neobhodni enotnosti na zunanji. V Berlinu ne smemo podceiti. Izčrpati moramo vsako pot in vsako sredstvo za mirna pogajanja v so-glasju z določili ustave Zdru-ženih narodov in uporabiti vse diplomatsko mašinerijo Zveze narodov vključevši tudi najvišje mednarodno sodišče."

To izjavo je dal Dewey potem ko se je posvetoval s senatorjem Vanderbergom in John Dulle-som, delegatom Združenih držav pri Zvezi narodov.

Grška vlada dala ostavko

Atene, Grčija. — Vlada je zo-pet v krizi. Spor je z vojaškim vodstvom. Kralj je zavrnil po-nudbo predsednika Sophulisa, ki je dal ostavko celega kabine-ta. Ni pa veliko upanja, da bi mogla vlada prebroditi notranja nesoglasja in že kroži novica, da se bo sestavila uradniška vla-da, ki bi opravljala posle, do-kljer se politične stranke ne spo-razumejo.

Jugoslovanski princ v poslovnem podjetju

London. — Sin prince Pavla, 24 let star princ Aleksander Ka-radjordjevič je vstopil v poslo-vno hišo Bendix House Applian-ces, ki izdeluje predvsem pralne aparate. Princ je bratranec bi-vega kralja Petra II. in nečak vojvodinje od Kenta.

Diplomati zapada na posvetovanjih s sovjeti

Bern. — Zatrjuje se, da so se diplomati Sovjetske Unije, Združenih držav, Anglije in Francije že tajno sestali, da iščejo obliko kako bi brez posebnih težav našli sporazumen izhod iz ber-linske krize. Trdijo, da je predsednik Truman imel že prva po-ročila o teh posvetovanjih, ko je dal javnosti izjavo, da je upanje za mir izvrstno. Ta izredno zanimiva novica kroži med diplomati v Švici in so jo potrdili tudi pomočniki generalnega tajnika Zveze Narodov Trygvi Lie-ja, ki se mudi tudi v Švici in pravi, da je dopotoval samo na sejo gospodarskega odbora združenih narodov, ki bo prihodnje dni v Genovi.

Berlin. — Takoj po prihodu generala Clay-a iz Washingtona in ambasadorja Smith-a iz Moskve so bila tu nujna posvetovanja najvišjih ameriških uradnikov. Sadovi in sklepi konferenc o ber-linski krizi, ki so bele zadnji čas v Washingtonu, Moskvi in Lon-donu, so tile: Vse zapadne vesile so izjavile, da so pripravljene govoriti z Rusijo tudi o vseh zadevah glede Nemčije, toda ne pod pritiskom, ki ga sedaj kaže Rusija, ko vsak dan postruje blokado. Zapadne sile bodo nadaljevale prevoz hrane in premoaga v Berlin in transporte povečavale do skrajnih možnosti. Takoj bodo gra-dili nova letališča v zapadnem delu Berlina. Ambasador Smith ima nalogo, da vse to javi moskovski vladi, ko ji bo izročil noto zapadnih sil. Zapadne sile so pustile odprte vse možnosti razgovo-rov. Mislijo, da bi bilo najbolje, da bi se najprej sestali zastopni-ki zunanjih ministrov, nimajo pa tudi nič proti temu, da se sesta-nejo ta Truman in Stalin takoj neposredno.

Razne najnovije svetovne vesti

Amerikanci in Angleži ustavili železniški promet med Sovjetsko cono in zapadom - Nastop nove vlade zapadne Nemčije že do 1. septembra - Nova univerza v zapadnem Berlinu

BERLIN. — Združene države in Velika Britanija sta prepovedali ves železniški promet med rusko cono Nemčije in zapadom. Samo mednarodni vlaki smejo še voziti. Zapadne oblasti niso dale nobene druge razlage in utemeljitve kot da je bila ustavev po-trebna "vseled tehničnih težav."

Z enako utemeljitvijo so Rusi ustavili vlake v zapadni del Berlina pred enim mesecem. Zato vsak razume, da je sedanja prepoved železniškega prometa med zapadno Nemčijo in Rusijo.

Ustavev prometa z vzhoda na zapad Nemčije je stopila v veljavo takoj. Ta ameriško-britanska odredba pomeni, da Rusi ne bodo mogli več transportirati blaga v Švico, v Bremen za ladijski trans-port in Skandinavijo in iz teh dežel v Rusijo. Na ta način je usta-vljen ruski blagovni promet v višino 100 tisoč ton letno. Najbolj bo prizadet ruski promet z Italijo, Švico in Skandinavskimi deželami.

FRANKFURT AM MAIN. — 11 predsednikov vlad dežel za-padne Nemčije je sprejelo zavezniški predlog, da se organizira vlada zapadne Nemčije. Na seji guvernerjev in predsednikov z zastopniki zapadnih zaveznikov je bilo sklenjeno, da se prva časna vlada zapadne Nemčije formira najkasneje 1. septembra letos. Tudi general Lucius Clay je prisostvoval konferenci. S tem so zapadni zavezniki dosegli nadaljno odločno stopnjo svoje politike v Nemčiji proti sovjetskim ugovorom, ki so šli za tem, da bi cela Nemčija bila enotno organizirana pod čim močnejšo nji-hovo kontrolo.

BERLIN. — Kakih 50 zastopnikov političnega in znanstve-nega življenja Berlina je sklenilo, da se v zapadnem Berlinu orga-nizira nova univerza. Doselej so vse univerze Berlina v ruski coni. Podpredsednik odbora prof. Edwin Redslab je predlog utemeljeval, da naj nemška mladina ima dostop k svobodnim virom znanosti. Na tej univerzi naj bi vsak učitelj imel pravico delati v svobodi brez strahu pred diktatom, kakršen vlada v deželah, ki imajo vlado ene stranke in morajo razlagati samo avtoritarne doktrine.

Posvetovanje o Nemčiji v Londonu

LONDON. — Posvetovanjem o novih diplomatskih korakih zapadnih zaveznikov napram Sovjetski Zvezi radi vprašanja Ber-lina in Nemčije so prisostvovali Rene Massigli, francoski ambasador v Londonu, Lewis Douglas, USA ambasador v Londonu, W. Bedell Smith, USA ambasador v Moskvi in Charles Hohlen, USA ekspert za Rusijo v State Departmentu. Posvetovanja so trajala več ur in so se vršila v uradu podtajnika za zunanje zadeve Veli-ke Britanije Sir William Strang-a.

Francija ima vlado široke koalicije

PARIS. — Nova vlada predsednika Andre Marie je sestavljena iz sedem krščanskih demokratov, šest socialistov, pet radikalnih socialistov, treh nezavisnih republikancev, dveh članov re-publikanske stranke svobode in po enega člana republikanske sku-pine kmetske in socialne akcije in demokratske in socialistične unije odpora. Gavni ljudje v vladi so šefi strank; socialist Leon Blum, kot podpredsednik, krščanski demokrat Robert Schuman kot zunanji minister, Paul Reynaud kot finančni minister in Paul Ramadier kot minister brez portfelja. Minister brez portfelja je tudi George Bidault. Vlada ima 5 državnih podtajnikov.

Komaj je bila vlada sestavljena, pa je že prišla v nevarnost, ker je klub socialistov samo z 52 glasovi proti 50 po dveurni de-bati sklenil, da bo vlado podpiral. Če se stanje v socialističnem klubu ne zboljša, je sploh vprašanje ali se bo vlada predstavila parlamentu ali ne.

Rožman — veliki prijatelj ameriških Slovencev

"Ob vsaki priložnosti je škof Dr. Rožman povzdigoval sloven-sko duhovščino v Ameriki, spominjal se na lepe običaje in ure-dbe katoliškega življenja v Ame-riki in priporočal, da v domovi-ni vpeljemo marsikaj kar je tu videl dobrega in priporočljivega. Škof Dr. Rožman je velik prijatelj slovenskih Amerikancev, tako iskren vaš prijatelj, da se najbrže tega niti ne zavedate ne," je dejal v svojem govoru ka-nonik Dr. Janez Kraljič pri sv. Vidu.

Če si stopil v škofovo pred-sobo sta te že pozdravila dva stasita ameriška Indijanca in takoj pri vходу v sobo je visel ključ clevelandskega mesta. Ško-fovo stanovanje je bilo okrašeno z mnogimi spomini, ki jih je pri-nesel iz Amerike in zdaj, zdaj se je med razgovorom škof ozri-na to ali ono stvar in obudil ta ali oni spomin s svoje poti po Ameriki in opozoril na to in ono primero, ki jo je tam videl in se mu je zdela dobra. Škofu ame-riški Slovenci nikoli niste šli iz spomina, rad vas je imel, iskren-rad, čeprav ni mogel misliti in upati, da bi Vas bil še kedaj videl, najmanj pa v takih okol-nostih kot so se v resnici dogo-dile. Škof je resničen, velik, iz-reden prijatelj katoliških Slo-vencev v Ameriki.

Ta njegova ljubezen je pa po-vsem naraven del izredne njego-ve gorečnosti in ljubezni za slo-venski narod v celoti. Že kot majhen holar je bil tepen, ker se je postavil za svojo slovensko materino govorico in življenjska pot njegove mladosti je šla vsa skozi razmere, ki so pospeševa-le, pa tudi preizkušale njegovo narodnostno prepričanje in ljubezen. Kot bi ga Bog vzgajal in pripravil posebno za vodnika in branitelja narodnostnih sve-tinjskih in izrednih, veli-kih časih, ko je vse na kecki. Njegov lastni rojstni kraj je pri-šel pod tujerodno oblast in on sam je moral zapustiti svojo do-mačo škofijo radi glasu, da je prevnel Slovenec.

Rusi bodo morda le popustili v Berlinu

Berlin. — Maršal Vasilij So-kolovski, sovjetski komandant za Nemčijo, je povedal zastop-nikom United Press, da bo Sov-jetska unija prenehala z blo-kado do Berlina, če bodo to sto-rili tudi Amerikanci in dovolili svoboden prehod iz Sovjetske cone Nemčije in Berlina v ame-riške in angleške cone Nemčije in Berlina. Sokolovski je tr-dil, da so pota začeli zapirati najprej Amerikanci. Ameriški vojaški zastopnik je takoj nato dal izjavo, da so Amerikanci izdali prve omejitvene odredbe šele potem, ko so Rusi zapril pota.

Sokolovskijeva izjava se tol-mači kot izgovor, ki naj omogo-či, da bi Rusi na lep način pred javnostjo mogli odstopiti od svoje dosedanje stradalne blo-kade v Berlinu.

Argentina odobrila pan-ameriško pogodbo

Buenos Aires, Argentina. — Argentinski senat je soglasno odobril splošno ameriško pogod-bo, ki je bila sklenjena v Rio de Janeiro za skupno obrambo ame-riškega kontinenta. Komunisti-čni list ob tej priliki piše, da ima Argentina samo enega sovražni-ka: "Yankee imperialism." Ob-žalovanja vredno je, pravi ko-munistično glasilo, da naš senat odobrava pogodbo, ki nas zave-zuje, da prelivamo kri našega naroda za obrambo tega sovra-žnika.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Pozdravi iz La Salle — Iz La Salle, Ill. pošiljajo po-zdrave: Marje Oražem, Louis F. Zakrajšek, Mrs. Mary Fu-rar, Norbert Zakrajšek, Mrs. Ana Zakrajšek ter Anton in Mary Strukel.

Velika nadloga — Otročja paraliza ima tu že svojo 19. žrtev. Tudi drugod po Ameriki zelo razsaja. V Ka-liforniji imajo že 615 slučajev. Med najbolj prizadetimi sta mesti Los Angeles in San Die-go. Tam je bilo 90, oziroma 27 slučajev. Tudi v North Caro-lina je bolezen strašno naras-la in imajo letos že 830 bolni-kov. Samo v juliju so jih imeli 413.

Dr. Opaškar odpotuje — Zobozdravnik dr. Vincent Opaškar, 6402 St. Clair Ave., naznanja, da bo njegov urad zaprt od 28. do 31. julija. V pondeljek 2. avgusta bo urad zopet odprt kot navadno.

Važna seja — V četrtek 29. julija bodo imele podružnice Slovenske ženske zveze sejo v šoli sv. Vi-da. Začetek seje ob 2 popold-ne. Ta seja bo važna, ker je zadnja pred prireditvijo SZZ. Vse podružnice naj bodo na tej seji zastopane.

Tretja obletnica — V četrtek ob 7:30 bo v cerk-vi sv. Pavla na Chardon Rd. zvečar Sr. v spomin 3. obletni-ce njegove smrti.

Enajsta obletnica — V sredo ob 8 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pok. Antona Turk v spomin 11. ob-letnice njegove smrti.

Tajnica odsotna — Mrs. Frances Leskovec, bol-niška tajnica društva sv. Jo-žefa št. 169 KSKJ odpotuje za tri tedne proti zapadu. V vseh slučajih tikajočih se bolniške podpore naj se člani obrnejo do društvenega tajnika Mr. Jo-seph Ferra.

Za 70. rojstni dan — Odbor in člani dr. Najsv. Imena fare sv. Lovrenca želijo svojemu bratu Jakob Resniku vse najboljše za njegov god, ki ga je praznoval zadnje nede-ljo in za njegov 70. rojstni dan, ki ga praznuje danes. Bog naj ga ohrani še mnogo let zdrave-ga in veselega med nami!

Novi ljudje v sovjetski vojni upravi Nemčije

Berlin. — Imenovana sta bi-la maršal Konstantin Rokosov-ski in Herlin Ždarnov za sve-tovalca Rvhovne komande za Nemčijo. Sokolovski je s tem izgubil veliko svojih pooblastil in oblasti. Sokolovski se je po dolgem času pojavil v javnosti in je prišel k proslavi poljske-ga narodnega praznika. Tam je rekel v razgovoru: Če bi Amerikanci prenehali ovirati sovjetski promet in pustili Sov-jete v ameriško cono, bi to sto-rili tudi Sovjeti napram Ameri-kancem v svoji coni. Ko so ga vprašali ali bi to veljalo tudi za železniški promet, pa je sko-miznil z rameni in ni dal nobe-nega odgovora.

Na vseh palestinskih frontah je mir

Tel Aviv. — V Palestini je mir. Nobenega slučaja kršitve premirja ni bilo javljenega po-sredovalcu Zveze narodov grofu Bernadotte.

NAROCNINA
Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.
Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6, za 3 mesece \$3.50.

SUBSCRIPTION RATES
United States \$8.50 per year; \$5 for 6 months; \$3 for 3 months.
Canada and all other countries outside United States \$10 per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

Entered as second-class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No: 146 Tues., July 27, 1948

Odkod grozi tretja svetovna vojna?

Ali gremo v novo svetovno vojno? Kdaj se bo začela? Ali pa bo morda zmaga razum in bo človeštvo našlo pomen izhoda za srečnejše, skupno življenje v miru? Ta vprašanja so na ustnicah vsakega človeka, pa naj se v potu svojega obraza trudi samo za vskdanji kruh svoj in svoje družine ali pa je poklicni politik.

Dogodki gredo vzdružena svojo pot. Kdor ima oči, da opazuje, mora izluščiti tudi odgovor na ta težka vprašanja.

Ne pozabimo, da vsak posameznik in skupina, ki bi hotela zaneti vojno, prav dobro ve, da se bo nova, tretja svetovna vojna bistveno razlikovala od vseh dosedanjih v tem: ena vojna bo resna nevarnost za ves svet, za vse človeštvo, vsako deželo, vsak narod in vse njegove pridobitve. Kdorkoli bi torej hotel vojno, mu brž stopi pred oči, da je tudi on sam v nevarnosti.

Nova vojna ne pozna zaledij, za njo ni varnih zaklonišč, oddaljenosti od bojišč in bojnih linij niso nič važne, vojna pomeni smrtno nevarnost povsod, za vsakogar. Tisti, ki bi zanetil vojno nima nikjer jamstva, da ne bo sam njena prva žrtev.

Državnikom in tistim politikom, ki naravnava javne stvari iz ljubezni do svojega naroda, je jasno, da nova vojna ne more prinesiti nobeni državi dobička, pa tudi če bi popolnoma zmaga in dosegla vse vojne cilje. Že zadnji dve svetovni vojni dokazujeta, da od vojnih zmag nihče ni imel pravega dobička. Druga svetovna vojna se je izpremenila v vir neprestanih žrtv ki jih morajo zmagovalci dajati, da bi premagance spravili socialno in gospodarsko na noge in ozdravili njihovo družbo, ker je od tega zdravja ali bole-

Dejansko sedaj zmagovalci tekmujejo, kateri bo znal preje in bolje pomagati premaganim Nemčiji tako na noge, da ga radi tega ne bo preveč glava bolela ali vsak se zaveda, da ji pomagati mora. Žrtvovani so po drugi svetovni vojni pravzaprav samo narodi, ki so po sklepih velikih sil prišli v območje rdeče diktature, ki jim sama nič ne more pomagati, drugi svet pa jim pomagati neče, ker so po režimu, ki jim je bil vsiljen in jih sedaj drži za vrat, njihovi novi nasprotniki in sovražniki v morebitni prihodnji vojni.

Vojno mora odkloniti vsak odgovoren človek, tudi vojak in diplomat, ki računa s popolno zmago svoje države in svoje vojske. Danes ne velja več geslo: Gorje premaganim, ampak resnica: Gorje vsem, ki se vojskujejo.

Za vse vojne dobičkarje velja v morebitni bodoči vojni večja verjetnost da bodo vse izgubili, kot da bodo kaj pridobili. Tudi špekulanti najnižje vrste, tisti najbrezvestnejši nimajo računa, da bi vpleli svoja sredstva v vojno hujskaško propagando. Če bi bila vojna vsiljena bi seveda te vrste ljudje zopet gledali za svojim trenutnim dobičkom ali da bi jo izživali, to se jim ne izplača.

Tako nekako bi sodil vsak človek na zapadu. Tako misli zapadni svet kar v celoti. Po takih zaključkih ravna. Zapad misli, da je ta račun splošno veljaven in da tudi na vzhodu ne more veljati nič drugega. Zato se radi vdajamo misli in upanju, da se nam vojne pri sedanjih razmerah ni treba bati. Ali je to povsem zanesljivo?

Poglejmo malo v komaj minulo preteklost. Ali ni Hitler kar iz oblakov priklifal vojno? Zakaj? Ker je upal in računal, da bo v vojni dosegel edini veliki cilj, ki ga ni dosegel še nihče: svetovno nadoblast svojega naroda in svojega političnega gibanja. Ali nismo danes pred isto nevarnostjo? Ali res ni nikogar, ki bi imel enak ali podoben namen?

Zapadni demokratični svet odgovarja jasno: Ne! Nečemo nikakega osvojevanja! Tudi z vzhoda se sliši isti odgovor. Tudi od tam se ponovno naglašja: Hočemo in preveč cenimo mir, da bi začeli vojno.

Vendar je razlika. Prav ista razlika je kot je razlika med staro zapadno demokracijo in "novo demokracijo" vzhoda. Zapadna demokracija je dokazala, da misli načela atlantske karte resno, da resno brani demokratske svoboščine ljudi in narodov, ali če jih že ne brani dovolj močno in odločno, vsaj ruši jih ne s silo. "Vzhodna demokracija" pa podpiše belo, izvaja črno, govori proti vojni in izziva vojne spore, govori za mir za mizo v Moskvi, pa vodi krvavo vojno v Kitajski, mrzlo vojno v Parizu, Rimu, Londonu in bolj vročo v Berlinu, v Trstu, kar pekočo v Grčiji.

Komunizem grozi in z dejanja kaže, da bo tudi svetovno vojno izzval, če drugače ne bo mogel izvesti svojih načrtov. Seveda tega ne bo verjetno napravil tako neumno kot je storil Hitler. Gotovo je pa komunizmu čisto vse eno kaj se bo zgodilo s svetom radi morebitne nove svetovne vojne. On bo udaril, ko se mu bo zdelo, da ima vse adute v rokah, da zmaga.

Komunizmu je vseeno kaj se s svetom zgodi. Še prav mu pride uničenje civilizacije, gospodarstva, sedanje družbe, saj je po komunističnem nauku itak treba vse to uničiti, ker je to kapitalističen demokratski svet, ki ga komuni-

zem hoče odpraviti in nadomestiti z novim komunistično-boljševiškim. Blagor svojih lastnih državljanov komunizmu ni mar. Čemu bi potem ne riskiral vojne, kadar misli, da bo svoj cilj dosegel, da bo v svojih namenih zmaga!

BESEDA IZ NARODA

Bivše in bodoče prireditve

Cleveland, O. — Že precej časa je minilo, odkar sem se zadnjič oglašila v Ameriški Domovini. Je pač tako, da je večših človek prezaposlen in včasih pa tudi prelen in tako čas hiti naprej in s časom pa hitijo mimo nas vsakovrstne zabave in skrbi. Največ je seveda, ženitovanj, kajti vse silijo v ta težki zakonski stan.

V soboto 17. julija se je poročil najmlajši sin družine Mr. in Mrs. Anton Stuek, Joseph z gospodično Margaret Fekete iz Clevelanda. Svatba se je vršila na domu ženinovih staršev, 950 Grand Blvd., Wickliffe, Ohio.

Naslednji dan, v nedeljo 18. julija, je bila pa še bolj pomembna slavnost, ki se ne dogaja tako pogosto kot ženitovanja. Naj kar hitro povem, bila je 25-letnica mašniškega posvečenja, ali po naše — srebrna sv. maša, ki jo je obhajal naš dragi prijatelj Dr. Frane Knific, doma iz Tupalc nad Kranjem. To je bil dan, ki nam bo ostal vsem v trajnem spominu; vreme je bilo krásno, kot nalašč za tako slavnost. Že ob 9:30 zjutraj so se zbrali sorodniki, prijatelji in znanci na farnem dvorišču v Newburghu, da skupno odkorakajo v cerkev sv. Lovrenca, ki je bila jako okusno ozaljšana nalašč za ta dogodek. Več gg. duhovnikov je prisostvovalo službi božji, med njimi dva gg. kanonika in sam prevzvišeni škof Gregorij Rožman, ki so imeli tudi slavnostni govor ali pridigo. Zelo lepo in slovesno je bilo vse.

Matilda Ropert.

Vzgoja otrok

Jožef Stritar piše v svojih spominih: "Slavnim učnim možem se ni zdelo otročje, skrbno opazovati otroke, gledati, kako se, rekel bi, iz spanja vzbujajo in polagoma zaveda otročja duša. Kdor hoče spoznati človeka, mora začeti pri otroku. To se priporoča tudi vsem, kateri imajo to priliko, posebno pa staršem. Jaz sem se v svojem življenju, zlasti pa v mlajših letih, mnogo pečal in pogovarjal z otroki; imel sem jih rad in oni so imeli mene radi. In tako smo se prav dobro razumeli. Seveda, kakor je razlika med človekom in človekom, tako tudi otroci niso vsi enaki.

Dejansko sedaj zmagovalci tekmujejo, kateri bo znal preje in bolje pomagati premaganim Nemčiji tako na noge, da ga radi tega ne bo preveč glava bolela ali vsak se zaveda, da ji pomagati mora. Žrtvovani so po drugi svetovni vojni pravzaprav samo narodi, ki so po sklepih velikih sil prišli v območje rdeče diktature, ki jim sama nič ne more pomagati, drugi svet pa jim pomagati neče, ker so po režimu, ki jim je bil vsiljen in jih sedaj drži za vrat, njihovi novi nasprotniki in sovražniki v morebitni prihodnji vojni.

Vojno mora odkloniti vsak odgovoren človek, tudi vojak in diplomat, ki računa s popolno zmago svoje države in svoje vojske. Danes ne velja več geslo: Gorje premaganim, ampak resnica: Gorje vsem, ki se vojskujejo.

Za vse vojne dobičkarje velja v morebitni bodoči vojni večja verjetnost da bodo vse izgubili, kot da bodo kaj pridobili. Tudi špekulanti najnižje vrste, tisti najbrezvestnejši nimajo računa, da bi vpleli svoja sredstva v vojno hujskaško propagando. Če bi bila vojna vsiljena bi seveda te vrste ljudje zopet gledali za svojim trenutnim dobičkom ali da bi jo izživali, to se jim ne izplača.

Tako nekako bi sodil vsak človek na zapadu. Tako misli zapadni svet kar v celoti. Po takih zaključkih ravna. Zapad misli, da je ta račun splošno veljaven in da tudi na vzhodu ne more veljati nič drugega. Zato se radi vdajamo misli in upanju, da se nam vojne pri sedanjih razmerah ni treba bati. Ali je to povsem zanesljivo?

Poglejmo malo v komaj minulo preteklost. Ali ni Hitler kar iz oblakov priklifal vojno? Zakaj? Ker je upal in računal, da bo v vojni dosegel edini veliki cilj, ki ga ni dosegel še nihče: svetovno nadoblast svojega naroda in svojega političnega gibanja. Ali nismo danes pred isto nevarnostjo? Ali res ni nikogar, ki bi imel enak ali podoben namen?

Zapadni demokratični svet odgovarja jasno: Ne! Nečemo nikakega osvojevanja! Tudi z vzhoda se sliši isti odgovor. Tudi od tam se ponovno naglašja: Hočemo in preveč cenimo mir, da bi začeli vojno.

Vendar je razlika. Prav ista razlika je kot je razlika med staro zapadno demokracijo in "novo demokracijo" vzhoda. Zapadna demokracija je dokazala, da misli načela atlantske karte resno, da resno brani demokratske svoboščine ljudi in narodov, ali če jih že ne brani dovolj močno in odločno, vsaj ruši jih ne s silo. "Vzhodna demokracija" pa podpiše belo, izvaja črno, govori proti vojni in izziva vojne spore, govori za mir za mizo v Moskvi, pa vodi krvavo vojno v Kitajski, mrzlo vojno v Parizu, Rimu, Londonu in bolj vročo v Berlinu, v Trstu, kar pekočo v Grčiji.

Komunizem grozi in z dejanja kaže, da bo tudi svetovno vojno izzval, če drugače ne bo mogel izvesti svojih načrtov. Seveda tega ne bo verjetno napravil tako neumno kot je storil Hitler. Gotovo je pa komunizmu čisto vse eno kaj se bo zgodilo s svetom radi morebitne nove svetovne vojne. On bo udaril, ko se mu bo zdelo, da ima vse adute v rokah, da zmaga.

Komunizmu je vseeno kaj se s svetom zgodi. Še prav mu pride uničenje civilizacije, gospodarstva, sedanje družbe, saj je po komunističnem nauku itak treba vse to uničiti, ker je to kapitalističen demokratski svet, ki ga komuni-

vedke in pravljic, ali pa pela: "Stoji, stoji tam dolga vas," ali: "Sijaj, sijaj solnce!" in dr. To so bile lepe ure; mило se mi stori, ko se jih spominjam. Ko sva nekada tako sedela, pa premišljala svet in življenje, kolikor sva ga poznala takrat, pa pravi sestrica, prav iz globočine srca: "O kako lepo bi bilo na svetu, ko bi ne bilo hudobnih ljudi!" Količkokrat so mi prišle pozneje v mojem življenju na misel te otročje, pa tako resnične besede! . . .

Profesor Revillere se je večkrat zelo zaničljivo izražal o veri. Kljub temu je zahteval, naj njegove otroke dobro pouče o katoliški veri. Prijateljji so se čudili, a on: "Zakaj se čudite? Jaz želim svojim otrokom več dušnega miru, več notranjega zadovoljstva, več veselja in tolažbe, kakor sem ga užival jaz. To bodo pa dosegli, če bodo verovali bolj ko jaz."

V 18. stoletju je Diderot, čeprav nasproten sveti veri, pisal: "Verski pouk je bistven za mladino. Po vseh preiskavah nisem mogel za vzgojo svoje hčere najti primernejše knjige, kot je katekizem."

Dne 10. junija leta 1884 je bil na Nemškem nekje na smrt obsojen zloglasni morilec Herman Stellmacher. Preden so se sodniki razšli, je mož poprosil še besede. Izjavil je pa tole: "Gospodje sodniki, nič ne tajim, da so strašna moja hudodelstva. Toda tako mislim, da še bolj zaslužijo krvave smrti tisti starši, ki pokvarijo otroka še pred rojstvom in mu zastrupijo dušo in telo. Potem pa, ko pride na svet, ga puste, da odrasča brez vzgoje, kakor holoče in more. Po moji pameti je to največja hudobija, ki je mogoča na svetu."

"Vzgoja otrok" pravi Lombuschini, "mora postaviti vero verskega pouka druge vede ne morejo dati ne sreče posameznikom, ne blagostanja državam."

Resnicoljub.

Britanski položaj na Srednjem Vzhodu

Britanija je bila veliko let na Srednjem Vzhodu dominantna sila. V splošnem je bila dobrotahotna. Nudila je tem državam oboroženo zaščito pred napadom drugih sil, katerih jarem bi bil težji. Bila je neke vrste vladarica, pa tudi osvoboditeljica. Osvobodila je Egipt, Arabijo in Irak turške nadvlade in tudi njeno prepredovanje, naj Francija ne bombardira Damaska, je bilo z navdušenjem sprejeto.

Danes se je položaj spremenil. Arabski voditelji vidijo, da se Britanija umika ne le v Indiji in Burmi, ampak tudi v mnogo bližji Palestini. Britanski odnosi s Srednjim Vzhodom pa so nestalni tudi zato, ker je ves tamkajšnji politični položaj nestalen. Več držav ima v nekem smislu demokratične vlade. V teh državah pa je po drugi strani velika razlika med bogatimi in revnimi sloji. Največja nevarnost za položaj Britanije na Srednjem Vzhodu je, da bi jo potisnili v tak položaj, da bi moralala braniti neko stanje, ki ga sploh ni mogoče braniti. Za Britanijo nikakor ni priporočljiva naslonitev na vladajoče oligarhije in arabskih državah. Komunizem je bistveno napredoval med socialno zanemarjenimi poljedelskimi in tovarniškimi delavci. Komunizem seveda ne bo prinesel izboljšanja. Za britansko vlado bo najbolje, da prigarja arabskim vladajočim krogom, naj uvedejo socialno reformo, ki nudi jamstvo pred komunistično nevarnostjo bodisi od znotraj bodisi od zunaj. Britanija bo ohranila svoj

Poslušajmo torej, kaj so ukrenili modri Meniševci tam pod lipo, da bi se ubranili turške nesnage, pa da bi jim pri tem ne bilo treba niti kihniti, kakor se je zagajšal Podražev, ki je obljubil, da bo Eno povedal, ki bo zaigrala Turkom tako za trajen spomin, da se jim ne bodo nikdar več cedile sline po lepi Menišiji.

Gospodarji so se že nestrpno prestopali z ene noge na drugo, ker je Podražev tako počasi prijemal besedo in kar ni hotel s pravo na dan. Vikle je že znil, da bi povedal eno gorško Podraževu, ki se ne more izkašljati in nasvetoval, naj gre domov. Vendar se je še premagal, požrl jezo, ki se mu je vzdigovala in še počakal.

"Včeraj sem bil v Cerknici," je vendar začel Podražev, "in tam sem se ustavljal na en bokal pri Klemenu. Bil je tam nek človek z Bloške police, ki je trdil, da prihajajo sem od Hrvške glasovi, da ne bo nikoli dolgo in Turki se bodo zopet vsuli v naše kraje. Par jih je šlo od obmejne straže globoko doli v Bosno na poizvedovanje, da bi oprezovala in videla, če se kaj pripravljajo na pohod. Vse kaže, da se, sta prinesla domov besedo."

"No, to smo že prej slišali, da prfitejo in ti si rekel, da bi nekaj povedal, ki bi nam pomagalo k zmagi," mu oponese Miheec.

"Saj tudi bom, če me boste poslušali," mu zagotovi ta.

"Kmalu nas bodo prišle šenske klicat k večerji, pa še nismo slišali tvojih ukan," sili vanj Tomažič. "Povej, pa je."

"Aha, razloži in potem bomo videli, kako in kaj," pritegne Kranjc gospodar. "Saj ne barantamo za voli, da bi ne mogli dobiti prave."

"Takole sem mislil, da bi bilo morda še najbolje," povzame Podražev. "Če se bo obneslo, bo prav, če se ne bo, bomo pa lumpe, turške počakali za obzidjem. Pa mislim, da se bo, ne more biti drugače. Vidite, tistole parcelo gozda, ki sega od Krznarjeve hiše ob poti proti Cerknici, posekajmo."

"Saj prav zdaj ni sile za les, zakaj bi sekali občinsko parcelo, bi rad vedel," ugovarja Vikle, ki je imel svojo posest prav ob tisti parceli.

"Nak, gozda pa že ne bomo sekali, zabavajo že ne," pritegne Kranjc, "pa še zavoljo Turkov. Kaj se ti meša, Podražev,

vpliv, če bo ljudstvo videlo v njej glavno zavezniško reformatorjev. V glavnem pa seveda zavisi britanski vpliv in moč v prekomorskih državah od nje domače produkcije. Privilegij svetovnega vodstva si je treba zaslužiti doma."

Oreh

Dva mala dečka sta našla en oreh pod velikim drevesom bližje domače vasi. "Ta je moj," reče Peter, "kajti jaz sem ga videl prvi." — "Ne, moj je," odvrne Bernard, "kajti jaz sem ga pobral." In tako je nastal velik prepir med njima.

"Jaz vaju bom spravil," reče mlad mož, ki pride upravljen mimo. Postavi se v sredo med oba dečka, stare oreh in reče: "Ena orehova lupina gre tistemu, ki ga je prvi ugodel, druga pa tistemu, ki ga je prvi pobral. Kar se pa tiče jedra, ga bom obdržal za plačilo razsodbe, ki sem jo izrekel." "To je," pristavi še nato v smehu, "navadna rešitev večina razprav."

da se take znebiš, kali?" "Počakajte, da vam stvar razložim do konca," se brani govornik, "potlej boste pa povedali svojo. Rekel sem, da bi posekali ves gozd in samo če ga posekano, se bomo ubranili Turkov."

"Meniš, da bi jim čez pot naložili debla?" bi rad vedel Miheec.

"Tisto ni nič," ugotovi Tomažič, "saj bi morali nametati debla na visoko kot je Slivnica, da ne bi mogli pesjani preplezati čez. Ne bo držalo, bi rekel."

"Saj ne mislim tako," povzame zopet govornik. "Kar bi jaz mislil je to, da bi posekali gozd in sicer vsako deblo bi posekali tako visoko, da bo ostalo parobka za dobrega moža višine. Ob vsakem parobku bi naslonili visok garjavec in na vsak parobek bi poveznili veliko latvico."

"Zdaj pa že vidim, da nas imaš za pipe vse skupaj," jezno pljune v travo Vikle in se obrne, da zapusti družino.

"Počakaj, Vikle, da boš slišal vse do konca," ga ustavi Podražev.

"Vidite, takole računam, da ko se bodo Turki privallili od Cerknie cez Vrtače, odkoder se odpre razkled naša vas, bodo Turki zagledali te parobke, ki se jim bodo od daleč zdeli kot močna vojaška četa, s sulicami in čeladami, ki čaka nanje. Meni verjemite, da ne bodo prišli bližje gledat, če je res ali ne, ampak obrnili se bodo in jo vili odkoder bodo prišli, ker o izurjenim vojaškimi ne bodo hoteli pograbiti. So bili že tepeni in tudi zato, ker navadno ne pride vsa turška družina k nam, ampak samo nekaj oddelkov."

"Ne vem, kako se bo obnesla ta tvoja vojska," močno podvoml Miheec. "Veste, možaki," povzame Kranjc, ki je bil eden od glavnih v vasi, "meni se pa stvar ne zdi napačna. Ni v zmoti Podražev, ki pravi, da se bo Turčinom od daleč videlo kot prava vojska. Tudi meni bi se, če kaj vem. Po mojem bi poskusil, saj za les nam ni, ki ga je dovolj."

"Pa dajmo," so se oglašili tudi ostali, se dogovorili, da bodo začeli sekati parcelo takoj v ponedeljek in potem bodo čakali prihoda Turkov. Kadar bodo zagoreli kresovi in naznanjali, da je prihrumel Turčin v deželo, bodo pa parobke opremili z garjenci in latvicami, da bo vojska pripravljena za sovražnika. Z delom je šlo dobro izpod rok, samo tedaj, ko so šteli, koliko latvic premorejo v vasi, so ugotovili, da jih ne dovolj za vsak parobek. Kar je manjkalo latvic, so nadomestili z bolj majhnimi rešeti.

In tako se je zgodilo, kakor je rajtal Podražev, da se bo Turki so res pridrli iz Cerknice na vrh Vrtače, pa obstali, kakor okameneli. Začeli so s prsti kazati proti naši vasi, kjer je stala četa s sulicami oboroženih junakov. Naglo so stopili voditelji skupaj na posvetovanje. Toda končali so kmalu, ker od vseh strani je bil slišati klic na umik, češ s tako silo se ni dobro poskusiti. Razjarjeni so dvigali pesti in grozili z Vrtače proti vasi; potem jo pa pobrali nazaj v Cerknico, kjer so še parikrat naskočili močna tabora pred cerkvijo, ob katerih so si pa skrhalo zobe. Od takrat jih ni bilo nikoli več v naše kraje tepežkat, govori zgodovina Menišije, ki je kar se da slavna.

DACHAU

iz dnevnika slovenskega jetnika

Čprav je bila hrana točno odmerjena in bi blok praviloma nikoli ne smel prejeti niti koščka salame, sira ali kruha več, kot je imel ljudi, se je kljub temu dalo "organizirati" kak povišek.

V tem so bili mojstri stari ujetniki, ki so že poznali načine delitve in kontrole.

Pri teh organizacijah pa smo se vedno držali pravila, da ne smejo iti na škodo naših tovarišev.

Par primerov:
Naš blokač Alfons je imel znanca med onimi ujetniki, ki so v kuhinji delili salamo na posamezne bloke. Ta je vrgel v naš kotel vedno pet do deset koščkov salame več, kot je je nam šlo. Te koščke je nato Alfons podelil med blokovski personal. Jaz sem dobil vsaki-krat najmanj dva koščka.

Na bloku je imelo par ujetnikov dijetno hrano. To smo prajemali iz revirja, in ne iz kuhinje. Bila je za spoznanje boljša od navadne hrane in kruh je bil čisti. Če je šel tak ujetnik v revir, ga nismo odjavili in smo dijetno hrano zanj prejemali do onega dne, do katerega mu je bila hrana odobrena od zdravnika. Tako je prejemal naš blok meseca marca 1945 dijetno hrano za 5 ljudi, od katerih pa sta bila na bloku le še dva.

S temi presežki hrane sem razpolagal jaz, s kruhom pa blokovski pisac.

V taborišče so prihajali vsak dan novi transporti. Nacisti so evakuirali pred zavezniški vojni taborišče. Ujetniki so morali na pot peš. Večkrat so hodili 10 do 14 dni, pa tudi cel mesec. Hrano so prejemali na potu zelo nerodno ali celo nič. Kdor ni mogel naprej in je obležal na potu, je bil od SS-ovcev ustreljen. Tako so bile kolone vsak dan manjše. Transporti iz oddaljenih taborišč so prišli v Dachau vedno za polovico manjši, kot so bili ob odhodu.

Spominjam se večjega transporta neke zunanje komande Buchenwalda. Bil je skoro cel mesec na potu. Ob prihodu je štel še kakih 1700 mož, približno toliko jih je umrlo ali bilo ustreljenih med potom.

Od teh jih je sprejel naš blok kakih 1.000. Sobe so bile par dni tako polne, da so morali ljudje spati po tleh, v umivalnici in v veži pred straniščem. 570 ljudi se je dremalo v eni štubi! Po 25-30 jih je na dan umrlo.

Enak je bil položaj po drugih blokkih.

Že od marca 1945 ni mogel več krematorij požirati toliko množice trupel.

Ustanovili so novo komando od 100 mož, ki je v bližini taborišča kopala velike jame za trupla, ki jih niso več mogli sežgati. Kljub temu so našli Amerikanci ob prihodu v dvo-rišče krematorija in na železniški postaji se okoli 5.000 nepokopanih trupel.

Stiska je postajala vsak dan večja.

Že se je slišalo v daljavi grmenje topov. Odmevi eksplozij so postajali pogostejši. Večkrat se nam je zdelo, da so se že približale taborišču tankovske enote, vojni hrup se je približal taborišču, pa je bilo čez par ur zopet vse tiho.

Živelimo v strašanskih duševnih napetostih.

Po blokkih so se organizirale tajne skupine, ki so imele namen prepričati v usodnih urah krvoprelitje med ujetniki. Taboriščna komanda je razširila glasove, da bo taborišče evakuirano na Tirolsko. Tajni glasovi so prišepetavali, da nas bodo SS-ovci vse likvidirali.

Dva dni pred koncem je do-

šlo povelje o evakuaciji. Prvi naj bi šli na pot Nemci in Ru-nikoli ne smel prejeti niti koščka salame, sira ali kruha več, kot je imel ljudi, se je kljub temu dalo "organizirati" kak povišek.

Na 25. bloku je nekdo razširil vest, da so Amerikanci že pred taboriščem. Vest se je kot blisk razširila po blokkih. Nastala je panika. Ljudje so bili naskrat na strehah barak, da bi videli Amerikance. Eni so drli na zborna mesto. Takrat pa so se odprla okna stražnih stolpov in SS-ovci so skozi okna namerili strojnice proti taborišču. Hladni obrazi SS-ovcev in hladne cevi strojnico so ohladile razgrete glave. Ujetniki so se pomirili in zlezli nazaj v barake. Kaj je bilo? Nič! V revirju je nekdo ujel na radio proglase upornikov iz Muenchena. Povedal je to naprej, ni pa povedal, da je SS naredil v Muenchenu red in da se je podvig upornikov žalostno končal.

Napočila je usodna nedelja, 29. 4. 1945.

Ko smo se zjutraj zbudili, smo opazili, da se vijéjo nad taboriščem bele zastave. Najprej so se pojavile na komandan- nam poslopju, nato na "Jour- hausu," nazadnje na stražnih stolpih. Bele zastave pomenijo znak predaje! Ali nas bodo res brez boja predali? Bili smo veseli in zaskrbljeni, ker SS ovcem nismo verovali.

Od severa in zapada, od Augsburga in Ingolstadta, se je bližala vojna vihra, izvidniški avijonji so bili stalno v zraku in vedno bližje. Silne eksplozije so vedno česče presevale stalno grmenje topov. Okoli pol-dne smo že čutili strojnice.

Razdelili smo kosilo. Ljudje so ostali po štabah. Nihče ni šel rad ven. Vsak se je bal trenutka, ko bo vihar zajel taborišče. Videli smo, da so bile straže na stolpih pojačene in da so v strogi pripravnosti bdele nad nami.

Ležal sem na postelji, pa spati nisem mogel. Preveč sem bil razburjen.

Nad menoj se je premetaval po postelji Čeh, ki je sicer vedno takoj zaspal. Godilo se mu je prav tako kot meni prav tako kot vsem mojim tovarišem ki od razburjenja niso mogli zaspati. Tudi govorili nismo nič. In če je kdo kaj spregovoril, je to storil šepetaje.

Samo Karl je trdno spal. Karl je bil doma v Muenchenu. Že deset let se je potikal po taborišču. Ko se je prebudil, me je vprašal, kaj je z večerjo. Povedal sem mu, da najbrž ne bo nič, ker pričakujemo vsak čas Amerikancev.

"To me prokleta malo briga, večerja mora biti, če pridejo ali ne! Jaz sem lačen."

"Le kako moreš tako trdno spati in še na večerjo misliti! Tega ne razumem! Komu pa je danes mar večerja!"

"Dragi moj, ko bi bil ti 10 let po taboriščih, bi bilo tudi tebi vseeno, ali pridejo Amerikanci 14 dni prej ali kasneje."

(Dalje prihodnjik.)

ZVEZA SLOVENSkih DRUŠTEV NAJSVETEJŠEGA IMENA

Ustanovljena

30. maja

1938

Clevelandu,

Ohio

"VSAK KATOLSKI MOZ NAJ BI BIL ČLAN DR. NAJSV. IMENA"

Častni duhovni vodja: RT. REV. J. J. OMAN, 3547 E. 80 St. Duhovni vodja: REV. VICTOR TOMC, 6019 Glass Ave. Častni predsednik: ANTON GRDINA, 1053 E. 62 St. Predsednik: MATT F. INTIHAR, 21401 Naumann Ave. I. podpredsednik: JACOB RESNIK, 3500 E. 81 St. II. podpredsednik: JOHN STOPAR, 245-15 St. Barberton, O. Tajnik: FRANK A. HOČEVAR, 21241 Miller Ave. Blaginjak: LAWRENCE BANDI, 6727 Edna Ave. Zapisnikar: ANTON MELJAC, 7820 Union Ave. II. nadzornik: LAWRENCE PAVSEK, 1190 E. 147 St. III. nadzornik: MICHAEL KOLAR, 1160 E. 71 St. IIII. nadzornik: MICHAEL ANZLIN, 712 E. 156 St. Reditelj: FRANK SNYDER, 3529 E. 81 St.

Seje se vršijo vsako četrto nedeljo v mesecih: januarja, aprila, julija in oktobra. Zveza deluje edino za dobrodelne namene in za uspeh katoliške vere.

Možje in mladeniči, pristopite v lokalno društvo Najsvetejšega imena v vaši župniji ter boste postali obenem tudi člani Zveze.

VESTI IZ SLOVENIJE

(Nadaljevanje s 1. stran.)

list "Osservatore Romano": Prik-njigarne, ki je bila last Leono-ve tiskarne v Splitu. Ko je bila ta podržavljena menda niso vse-ga izročili tatu državi. Zape-ljeno je vsem tudi zasebno pre-moženje.

MOSTARSKI SKOPF ČULE. — Poročali smo, da so aretirali mostarskega škofa in z njim še nekaj njegovih duhovnikov in redovnic. Ko to pišemo, še ni znano, kaj nameravajo z njim. Verjetno bo prišel pred sodišče, da je pač kako nasprotoval ko-munistični oblasti. K aretaciji tega škofa pripominja vatikanski

govoriti, kako dobro se jim je godilo v Kanadi. Nekateri so morali radi tega govornjenja že poskusiti zapore v "novi" svobo-di, vse pa zmerjajo drugi komu-nisti, da so kapitalistični agentje. tje.

TITO JE HOTEL BEGUN-CE. — Isti list pripoveduje, ka-ko se je Titova diplomacija tru-dila tri leta, da bi ji zapadni svet izročil vse begunce. V za-četku je pač veliko dosegla, to-da po prvih izročitvah so zapad-ni zavezniški spoznali kdo je Tito in kasneje je maršal na vse voje pritiskanje malo dosegel. In za-kaj je hotela jugoslovanska vla-da dobiti begunce? Ker je vide-la v vsakem beguncu svojega nasprotnika, ki more s svojo navzočnostjo v tujem svetu ve-dno pričati da vlada v Jugosla-viji režim ki mu ni zaupati. Prič-o svojih zločinih se je hotela iz-nebiti jugoslovanska vlada, ka-dar je zahtevala begunce domov. NE PRIPOVEDUJ SALI! — V Zagrebu je dobil 20 let zapo-

John D. Higgins, star 69 let, zadnji dan v službi kot pismošola v mestu Filadelfiji. Pisma je raznašal polnih 41 let in ves ta čas ni bil niti en dan bolan, niti si ni vzel niti en dan počitnic. Tako je zdaj upravičen do 200 dni plačanih počitnic.

Na Holandskem imajo taksije, katere pogonjajo z nogo, kakor biciklje. Takle tak-sij lahko pelje tri odrasle osebe in s pedali ga lahko pogonjata dva. Komu se ravno ne mudi, da bi zamudil vlak, se lahko postuži takega vozila.

komunistično vzgojena. Mati te-ga ni mogla preboleti. V zmeša-nosti je napravila samomor. Starši nimajo nobene besede več pri vzgoji otrok. Vse je država.

IZ LIKE POROČAJO. — Iz Sinca v Liki piše pismo, kako je bil ubit neki Luka Perkovič. Pri-šel je od nekod domov v svojo hišo. Že na pragu so ga čakali oznaši in ustrelili kot psa. Tudi zakopali so ga kar zraven hiše. Vedno so bile razmere v Liki precej divje, sedanji režim vra-ča te kraje v čase, ko so tam gos-podarili še Turki.

IZ APATINA pripoveduje pi-smo sledeče, kar je lep vzgled verske svobode: Povsod komuni-sti kakor znano ovirajo medelj-sko službo božjo s tem, da skuša-jo ljudi zaposliti z javnimi deli ravno v času službe božje. V Apatinu v Vojvodini so tako kmete ob nedeljah gonili na "prostovoljno delo," da so jih zadržali od maše. To se je mno-gokrat zgodilo. Toda višek so-do-segli letos za Veliko noč. Ko so prišli kmetje iz okolice v meste-ce Apatin k maši, so jih pred vratni cerkve čakali komunisti-čni agentje in jih pognali z gro-znjami na delo v njih nedeljskih oblekah. Tako se novi komuni-stični motogci norčujejo iz ljudi in iz njih verskega prepričanja. Vstrahovano ljudstvo se jim mongokje ne upa upreti, ker na pravico, komunističnih sod-nij ne verjamejo več.

"KAPITALISTI NI A GEN-TJE." — "Hrvatski dom" pri-poveduje, kako se godi tistim budalom, ki so se vrnila iz Ka-nade na Hrvaško. Njih prvo raz-očaranje je bilo, da so morali prodati državi, kar so s seboj pripeljali. Dobili so za to nekaj denarja, včasih tudi samo bone. Toda s tem denarjem niso mogli ničesar kupiti. Na delo so jih poslali, kakor je bilo prav za "petletni načrt" in ne kakor bi si kdo rad sam izbral. Izbire de-la v Jugoslaviji ni več. Delo do-loča država. Pa so začeli nekate-

ra neki Hervi, ker je pripovedo-val okrog šale in smešnice o pet-letnem načrtu, o cesti, ki jo gra-de med Zagrebom in Belgradom in o nekaterih visokih osebah. Komunistični listi so ob tej pri-liki pisali, da pripovedujejo vice ali šale ljudje, ki so "agenti ame-riških kapitalistov." Sedaj bodo Zagrebčani sodili, ali je bila ka-ka šala dobra po tem, koliko let bo kdo zanjo dobil.

VELIK DAN V TITOVU VA-SI. — V nedeljo po Titovem rojstnem dnevu, 30. maja so v Titovi rojstni vasi odprli novo šolo. Otroci so morali z raznih strani priti v Kumrovec, da so tam ogledovali Titovo rojstno hi-šo. Tudi slovenski otroci iz št. Petra pod Svetimi Gorami so morali ta dan iti čez Sotlo na Hr-vaško, da počaste Titov rojstni kraj. Klečeplazni dopisniki ko-munističnih listov pišejo, da je bilo za otroke veliko doživetje, da so bili v hiši velikega Tita. Tako ga sedaj časte še živega. Bog zna kaj bo s tem češčenjem čez malo časa.

Mrs. Hester Senior iz Newark, N. J. je 9. julija praznovala svoj stoti rojst-ni dan v krogu 5. generacij svoje družine. Kljub viso-ki letom pa je še vedno čila in vesela in upa, da bo praznovala še več svojih rojstnih dni.

DELO DOBIJO

Ženska dobi delo
Za hišno delo, 2 dni v tednu, pranje, likanje in čiščenje. Pokličite GARfiled 3474. (1446)

Moške se sprejme

za 1. in 2. shift
Čas in pol nad 40 ur

WOOD DIVISION
METAL DIVISION
Začetna plača in povrhno bonus za 2. shift
Cafeterija na razpolago
Sprejememo tudi novodošle naseljence

WHITE SEWING
MACHINE CORP.
1231 Main Ave.

(150)

MALI OGLASI

Farmo bi kupila

Upokojen zakonski par bi rad kupil malo farmo na vzhodu, bli-zu transportacije, če mogoče. Pokličite v Clevelandu IV 4196. (147)

Lepa zidana hiša naprodaj

V bližini E. 185. St., za 1 dru-žino, 6 sob, sprejemna soba, je-dilna kuhinja, 1 spalna soba spo-daj, 2 spalni sobi zgorej in ko-palnica, beneski zastori, storm doors, windows and screens, ga-raža, vrt z nekaj sadnim dre-vjem, vse je v dobrem stanju in se lahko takoj vseeite vanj. Za podrobnosti pokličite
Edward Kovač Realty
960 E. 185. St.
KE 5030 (x)

Furnez naprodaj

Naprodaj je furnez na vroč zrak, 22 inč greine odprtine (pot), na premoz, z vsemi cevmi (pipes). Oglejte si ga in dajte ponudbo na 1248 Norwood Rd. tel. HE 6912 (146)

Hiša naprodaj

Za eno družino, 4 sobe; pro-daja jo lastnik; takoj \$4,000, ce-na je \$8,900. Za informacije po-ključite MI 5716. (146)

Ugoden nakup

Naprodaj je en akter in pol zemlje, tri četrta akra prazne, četr-t akra gozda. Nahaja se v no-vi slovenski naselbini. Za infor-macije vprašajte v tretji hiši na desno roko južno od Euclid Ave. 3176 Richmond Rd. (149)

Bi rada stanovanje

Mlad slovenski zakonski par brez otrok nujno rabi 3 ali 4 so-be, ker se mora izseliti iz seda-njega stanovanja. Obs sta zapo-slena. Kdor ima kaj, naj pokliče EX 6746, po peti uri popoldne. (X)

Rose Ann Beauty Shoppe

SPECIALIZIRANA V PERMANENT WAVING
7208 St. Clair Ave.
UT 1-1188
STEPHANIE SENYAK ROZMAN
lastnica

Vas muči revmatizem?

Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu. Vprašajte nas.

Mandel Drug
15702 Waterloo Rd.
slovenska lekarna

Thomas Flower Shop

CVETLICE za vse prilike
Sopke in cvetlice lahko brzojavimo na vse kraje
Albin in Fred Thomas
(Tome), lastnika
14311 St. Clair Ave.
GL 4316 Res.: EN 8635

Znamke!

Jugoslovanske znamke prodaja

August Kollander
6419 St. Clair Ave.
v S. N. Domu (Tues.-2)

MALI OGLASI

Greje 5 sob

Zaradi selitve prodam lepo in jako dobro novo pečico na plin. Cena zmerna. Pokličite EX-9334 ali pa UT-1-1297. (147)

Plinski grelec naprodaj

Ima termostatično kontrolo, greje 4 do 5 sob. Vprašajte po 6 uri zvečer na 1401 E. 47. St. zgorej. (148)

Hiše naprodaj

Za 1 družino, 7 sob, garaža. Hiša je prazna. Cena je \$8,200. Za 1 družino 6 sob, da se za-ključi zapuščina. Cena je \$8,700. Za več informacij po-ključite MU 1310. (148)

JOHN ZULICH

INSURANCE AGENCY

FRANCES ZULICH, agent

Zavarovalnica vseh vrst za vaše domove, avtomobile in pohištvo.

IVankov 4221

18115 NEFF ROAD

DO YOU GET VITAMINS?

Of course you do. Everybody does! Couldn't live if they didn't. The question is do you get ENOUGH? A great many people do not, and so a result, feel like you.

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES

A single One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule every day, furnishes the body daily quantities of the five vitamins whose deficiencies in human nutrition are known.

Get One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules at your drug store.

MADE IN CANADA

PREKLETA KRI

ROMAN

Karel Mauser

Po vasi je vse nekam utihnilo. Na nedeljo so prvič oklicali Piškotarjevega Matevža. Samo njega.

Mrkovčev Fronc je poroko odložil. Zavoljo Nežike. Nežika je čakala na prva poročila. Noči so ji minevale brez spanja, v samem vežu.

In še oče so taki. Tisti večer, ko se je Fronc vrnil iz bolnice in povedal, da bo Tomaž najbrž umrl, je Mrkovca vrglo. Kar zvilgo ga je in pene je tiščal na usta. Ko se je zavedel, se je tresel kot spodsekano drevo.

V Mrkovčevi hiši je žalost, v Vižarjevi obup.

Pri Piškotarju pa tak drendaj, da je groza. Na ženitovanje pripravljajo. Jeklic pride vsak dan v vas. S Piškotarjem se meni in z Matevžem ubiga, kaj bi bilo še treba pripraviti. Ženitovanje mora biti tako, kot ga še ni bilo v vasi. Ne kakor bajtarsko.

Matevž je nekam nemiren. Kar nima obstanka. Lojzka tečnari, prosí in moleduje, da bi najraje videl, da bi se danes

pobrala od hiše. Da bi bilo vsaj že vsega konec.

Ohcet je žalostna. Francka je obvekana, Jeklic pa pijan kot žolna. Tudi Matevž se komaj drži pokonci.

Kojanov je iz skednja gledal vozove, ki so prihajali k hiši. Ko je zagledal Francko poleg Matevža, se je zaril v otavo in vokal, da so se mu rame tresle. Nikoli Francka ne bo njegova!

Niko—o—li! Pozno v noč je odmevalo petje iz Piškotarjeve hiše. Mrkovec je stal na pragu in vokal. V hiši ni hotel.

Potlej je počasi šel na vas. Mimo Dovernika proti Piškotarju. K Vižarju ni mogel, kar ni več Tomaža.

Na Piškotarjevem dvorišču je obstal. Skozi odprta vežna vrata vriska harmonika.

Pijano petje se lomi in zgublja v hripavosti. Mrkovec se plazí ob steni.

Mora videti, kje sedita Matevž in Francka. Dvigne se. Mrkovec tesno priloni obraz k šipi.

Vsa hiša je polna tobakovega dima.

Zdaj strmi Jeklic v okno. S prstom kaže vanj.

Matevž se obrne. Mrkovec vidi njegove velike skaljene oči, polne strahu in groze. Dovolj mu je.

Mrkovčev obraz se odluči od okna.

Ko Mrkovec že benca za Dovernikom, sliši jeklarjevo kletev.

"Pa je bil, hudiča."

"Tudi jaz sem ga videl."

To je Matevžev glas.

Mrkovec stiska pesti in strmi k Vižarju.

"Prekleta kri, prekleta kri."

Ponoči je Mrkovca spet vrglo.

Nežika pa je vso noč poslušala harmoniko in vekala za Tomažem, za prvim zabreških fantov.

In rjuhe za balo so še v skrinji.

10.

Velika noč v Zabrezju je žalostna. Pota čobodrasta, v lju-deh pa tudi nič pravega razpoloženja.

Vižarjev Tomaž je bil po sredi. Orožniki so štirinapet dni kar naprej zaslisevali, zvedeli pa nič. K Mrkovcu so prišli trikrat. Fronc ni vedel koga sumiti, Mrkovec pa je samo mežikal z rumenkastimi očmi

in ni odprl ust. Le počemu?

Vsa vas se je čudila, da je Tomaž obstal. Vižar je bil že petič v Ljubljani. Vselej je privekal domov.

"Boljše bi bilo, da bi umrl."

Potlej je še Mrkovčev Fronc šel z Nežiko. Ni se mogla koj odločiti. Kar bala se je svide-nja.

Ko je zagledala kosmat obraz, se ji je kar zatemnilo pred očmi. Sesedla bi se, da je ni Fronc podprl.

Šaj to ni Tomaž! Te kalne oči, v kotičkih okrvavljene in ta koščeni obraz, ki štrli izpod obvež.

Nežika tako veka, da vsi obiskovalci gledajo vanjo. Tudi Tomaž.

Samo strmi vanjo in je ne razume.

Skoz razpokane ustnice grče besede, ki jih Nežika ne more razumeti Fronc tudi ne.

Potlej Nežika nagovori se-stro, ki stoji s konca postelje.

"Kako je z njim?"

"Zmešan. Ste sestra?"

Usmiljenkine oči so žalostne. Nežika odkima.

"Reva," razume sestra.

"Pred oklici sva bila," zave-ka Nežika v robec.

Še Fronc veka. Kje je sta-ri Tomaž, brus zabreški, ki je sam nagnal deset Brežanov?

Kalne Tomaževe oči ne razu-mejo solza.

"Tomaž, ali naju poznaš?"

Tomaževe oči hodijo od Neži-ke do Fronca. Na usta mu pri-hajajo sline in na kosmatem licu je izraz na smrt obsojene-ga.

Dve uri sedita Fronc in Neži-ka pri postelji, dve uri Toma-ževe kalne oči iščejo po obra-zih.

Potlej Nežika ne more več zdržati. Skoz solze gleda To-maževo roko, ki leži bela na odeji.

"Zbogom, Tomaž, in kmalu priđi."

Nežikine solze kapljajo na belo roko.

Počasi gre Nežika proti vra-tom, za njo Fronc. Ne vidi po-stelj, ne obiskovalcev, samo to čuti, da se je v kotu pri-To-maževi postelji zrušila vsa nje-na sreča.

Ko se znajdeti na hodniku, plane Nežika v divji vek. Brat jo drži za ramena.

"Nežika, ne vekaj. Morda se bo popravil."

"Nikoli, Fronc, nikoli."

"Po česti ne smeš vekati. Počakajva, da se uneseš." In sedeta na klop ob steno.

Mimo hodijo ljudje, zdravni-ki v belih haljah, usmiljenke s širokimi opletajočimi krili in belimi korneti.

Nežika ne vidi nikogar.

Na setni skoraj neslišno tik-taka ura. Samo nihalo se gib-lje za steklenimi vratci.

"Nežika, na vlak potreba."

Froncov glas je votel. Nežika vstane. Brez volje

odhaja za bratom. Kostanji najgloblji noči. Da bi bilo vsaj že vsega konec.

Mrkovec še ne vpraša ne. Sa-njem se trga od bolečine.

V Nežiki pa je tema kakor v mo-vi v Nežiko gleda, ki se takoj

Posiljanje MOKE in ŽIVEZNIH PAKETOV v Jugoslavijo

MOKA: Pričeli smo ponovno s sprejemanjem naročil za moko, v bodoče je zopet dovoljeno pošiljati po eno vrečo moke (100 lbs) na eno osebo. Največ je mogoče poslati pet vreč z isto ladjo na pet različnih oseb.

Cena za eno vrečo moke (100 lbs) je \$13. V tej ceni je vključena zavarovalnina in vsi ostali stroški do meseca prejemanja.

STANDARD PAKETI: Istotako pošiljamo še izgotovljene pakete z raznovrstno hrano. Za ceno in vsebino teh paketov vprašajte za naš cenik in naročilne liste (order forms).

Dostava moke in paketov je garantirana. V nasprotnem slučaju je vrnjen denar.

Zavarovalnina se nanaša na zgubo celotnega paketa (total loss).

Pripominjamo, da z naročilom postane blago last pošiljatelja, dočim smo mi samo zastopniki med pošiljateljem in tukajšnjimi oblastmi.

Čeki in Money Orders naj se glase na "Dobrovoljni Odbor."

DOBROVOLJNI ODBOR

245 West 18th Street, New York 11, N. Y.
Telefon: WATKINS 4-9016

zapre v kamro. Mrkovec gre iz hiše in zako-lovrti proti Stovičju. Vse v njem se trga od bolečine.

Tomaž! Tomaž!

Ne more se unesti. Doma gle-da Nežiko. Kar vene in hira. Gre k Vižarju. Stari tišči za mizo, Vižarka v kuhinji.

"Kako smo nesrečni!" Mrkovec še nikoli ni bil tako bolan.

Tako je minila Velika noč. Pri Vižarju to leto kolača še pekli niso.

Pri Mrkovcu so ga, pa se ga skoraj nobeden ni dotaknil. Vsem se je zaprl tek.

April se je zdvijal, ceste se suše, z bregov so odtekle vode.

Oranje. Mrkovec ni več za rabo. Vse naredo otroci. Fronc, Nežika, Boštjan in Tonej.

Fanta sta zrasla in odležeta. Mrkovec in Mrkovka ne mo-reta več. Mrkovec se je v enem mesecu postaral za deset let. In kako je Mrkovka osi-vela. Krizana gora!

1901

1948

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je neizprosna smrt vzela iz naše srede našo drago soprogo in ljubljeno mater

Angelo Grill

rojena HOCEVAR

ki je po dolgi in mučni bolezni, previdena s svetimi zakramenti mirno v Gospodu zaspala dne 9. junija 1948 v starosti 47 let. Doma je bila iz vasi Kompolje, fara Dobropolje. Pogreb blagopokojne se je vršil dne 12. junija iz Želetovega pogrebnega zavoda v cerkev Marije Vnebovzete in po sveti maši za-dušnici na Kalvarijo pokopališče.

Tem potom se želimo prav prisrčno zahvaliti Rev. Ozimeku za opravljeno pogrebno sveto mašo in druge cerkvene obrede. Lepa hvala Msgr. Hribarju za tako ganljiv govor. Enako lepa hvala Rev. Cim-permanu za obiske v njeni bolezni na domu in v bol-nišnici. Na tem mestu naj bo izrečena prav prisrčna zahvala vsem, ki so dali kri, ki jo je potrebovala v njeni bolezni. Lepa hvala tudi vsem, ki so jo obis-kovali v njeni dolgi bolezni.

Prisrčna zahvala vsem številnim prijateljem, ki so pokojni v zadnji pozdrav okrasili krsto s tako krasnimi vencí. Lepa hvala vsem, ki so darovali za svete maše, da se bodo brale za mir in blag pokoj njene blage duše.

Lepa hvala vsem onim, ki so jo prišli kropit, mo-lit in se posloviti od nje, ko je ležala na mrtvaškem odru, kakor tudi vsem, ki so se udeležili maše in po-greba. Lepa hvala članom in članicam društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ, Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ, Slovenska ženska Zveza št. 10, Oltarno dru-štvo Marije Vnebovzete, za skupne molitve, za tako veliko udeležbo pri pogrebu, ki ste jo tako častno spremlili na njeni zadnji poti do groba.

Lepa hvala vsem, ki so dan svoje avtomobile pri pogrebu brezplačno na razpolago.

Lepa hvala dobrim sosedom, kakor tudi vsem, ki so nam kaj pomagali in nam bili v toliko pomoč in tolažbo v teh žalostnih dneh.

Lepa hvala Joe Žele in Sinovi pogrebne mu-rovodu za vso požrtvovalnost, lepo postrežbo in pomoč ter tako lepo urejeni pogreb.

Ti, predraga soproga, ljubljena in nikdar pozabljena mati, Tvoje zemeljsko trpljenje se je končalo, zapustila si nas, šla si v večnost, da prejmeš plačilo, ki si ga zaslužila. Mi s solznimi očmi in žalostjo v srcih ob Tvojem grobu Ti še želimo, da Tvoje telo mirno naj v grobu počiva, duša pa plačilo večno žviva.

Zalujoči ostali:

FRANK GRILL, soproga
ANGELA, ANN, DANIELLA, in DOROTHY, hčere
ZET, VNUKINJA in DRUGI SORODNIKI

Cleveland, Ohio, 27. julija 1948.

K. S. K. JEDNOTA

★ ★ ★ ★ ★

POSOJUJE DENAR

članom KSKJ po 4% obresti

nečlanom po 5% obresti

na zemljišča in posestva

brez kake provizije

ali bonusa

★ ★ ★ ★ ★

Posojila so napravljena na tak način, da se na glavnico odplačuje v mesečnih obrokih.

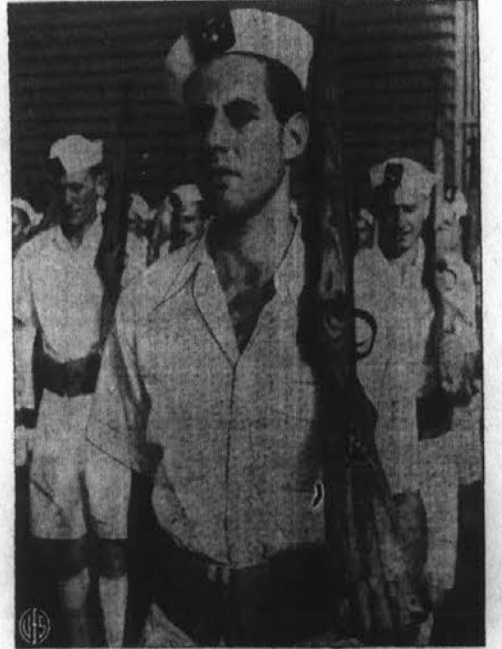
Za pojasnila in informacije pišite na:

GLAVNI URAD K. S. K. JEDNOTE

351-53 NORTH CHICAGO STREET

JOLIET, ILLINOIS

-AND THE WORST IS YET TO COME -in najhujše šele pride

To so mornarji nove judovske države v Palestini. Slika je bila povzeta ob času, ko so Angleži odhajali iz Palestine in jim je judovska mornarica izkazala čast.

V BLAG SPOMIN

DRAGE NEPOZABNE MAMICE

Helena Nagode

ki je preminila in nas zapustila dne 27. julija 1944.

Mama naša, mama mila, več ne čuje vaš se glas, leta širi so minila, odkar ste zapustili nas.

Snivajte le sanje sladke, v zemlji tuji, v Bogu tam, da se vidimo v nebesih izprosíte milost nam.

Zalujoči ostali:

v Flori, Ind., hči VERA KRAJIC in zet JOE KRAJIC ter v Clevelandu vnukinja VERA in ELEANOR KRAJIC.

V BLAG SPOMIN

ENAJSTE OBLETNICE SMRTI PRE-LJUBLJENEGA IN NIKDAR PO-ZABLJENEGA SOPROGA IN OČETA

ANTON TURK

ki je za vedno zaspal 28. julija 1937.

Dragi oče in soproga, vse prehitro je minilo življenje Tvoje je za nas, vsi smo ljubili Te gvesto; težka res bila je ločitev, le sveta vera nas uči, da se spet združimo.

Zalujoči ostali:
SOPROGA in OTROCI.
Cleveland, O., 28. julija 1948.